

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

09 NOVEMBA, 2018

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA TATU

KIKAO CHA NNE – TAREHE 09 NOVEMBA, 2018

I. DUA:

II. MASWALI:

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

39. MHESHIMIWA HUSSEIN NASSOR AMAR (NYANGHWALE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Vijana wengi wamekuwa na mwamko wa kuunda vikundi vya ujasiriamali kwa lengo la kupata mikopo inayotokana na 5% ya fedha inayotengwa na Halmashauri nchini kwa kufuata taratibu zote zilizowekwa:-

- (a) Je, ni kwa nini vikundi hivyo havipati mikopo hiyo pamoja na kwamba taratibu zote za wanavikundi zimefuatwa kwa mujibu wa Sheria;
- (b) Je, ni vikundi vingapi katika Jimbo la Nyang'hwale vimepata mikopo na ni kiasi gani cha fedha.

OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO NA MAZINGIRA):

40. MHESHIMIWA COSATO DAVID CHUMI (MAFINGA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira):- Wananchi wa Mafinga, Mufindi, Kilolo na Mikoa ya Nyanda za Juu Kusini wameitikia wito wa kupanda na kuitunza miti na walitarajia kuwa pamoja na faida nyingine watanufaika na fedha zinazotengwa kwa ajili ya wanaosaidia kupunguza hewa ya ukaa (*Carbon emission*):-

Je, kama Taifa tumenufaika kwa kiasi gani na biashara hii ya hewa ya ukaa.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

41. MHESHIMIWA BONIVENTURA DESTERY KISWAGA (MAGU):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:-

(a) Je, Serikali ina mpango gani wa kujenga Daraja la Sukuma ambalo upembuzi yakinifu umeshakamilika na zabuni

imeshatangazwa na Mkandarasi ameshapatikana;

- (b) Je, ni lini Serikali itapeleka fedha za kuanza ujenzi huo.

42. MHESHIMIWA FREEMAN AIKAEL MBOWE (HAI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Daraja la njia moja la Mto Wami lililopo kwenye barabara ya Chalinze – Segera ambalo ni kiungo muhimu kwa Mikoa ya Kaskazini na nchi jirani za Afrika zilizoko Kaskazini mwa Tanzania ni hatari kwa abiria, mizigo na hata vyombo vinavyotumia barabara hiyo:-

- (a) Je, daraja hili lilijengwa mwaka gani;
- (b) Je, Serikali haioni kuwa ajali nyingi zinazotokea hapo husababishwa na wembamba wa daraja hilo;
- (c) Je, kuna mpango gani wa kupanua daraja hilo sanjari na eneo lote la barabara la mteremko wa mto huo.

43. MHESHIMIWA MACHANO OTHMAN SAID (BLW):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Kwa muda mrefu Serikali ya Mapinduzi Zanzibar kupitia Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar imekuwa ikilidai Shirika la Ndege Tanzania (ATCL) mamilioni ya shilingi kutokana na huduma mbalimbali ikiwemo *landing fee*:-

- (a) Je, ni lini ATCL itaanza kulipa deni hilo hasa ikizingatiwa kuwa sasa inaimarika kiuchumi;
- (b) Je, ni kiasi gani cha fedha ambacho ATCL inadaiwa na Mamlaka ya Viwanja vya Ndege vya Zanzibar hadi mwezi Septemba 2017.

WIZARA YA MIFUGO NA UVUVI:

44. MHESHIMIWA HAJI KHATIB KAI (MICHEWENI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mifugo na Uvubi:- Tanzania ina mwambao mkubwa wa Bahari ya Hindi na pia ina watanzania wengi ambao ni wavuvi kwenye ukanda huo:-

Je, Serikali inawasaidiaje wavuvi hawa ili waweze kufanya kazi yao bila kubughudhiwa.

WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

45. MHESHIMIWA MOHAMED OMARY MCHENGERWA (RUFIFI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria:- Mwanasheria Mkuu wa Serikali ndiye Wakili Mkuu na Wakili namba moja kwa mujibu wa Katiba na taratibu za uendeshaji wa kesi Mahakmani:-

Je, Serikali haioni kuwa Kada ya Wakili Mkuu wa Serikali ilioanzishwa sasa inakinzana na Sheria ya uanzishaji wa Ofisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

46. MHESHIMIWA ZITTO RUYAGWA KABWE (KIGOMA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria:- Tanzania inakabiliwa na Mashauri mbalimbali kwenye Mahakama za Kimataifa kama vile ICSID, ICA London, ICC Paris n.k. kuhusiana na masuala ya uwekezaji na mikataba ya kibiashara:-

- (a) Je, kuanzia Novemba 2015, ni mashauri mangapi kwa idadi yapo kwenye Mahakama zipi na jumla ya madai ya mashauri hayo yote ni kiasi gani cha fedha kwa Dola za Kimarekani;
- (b) Je, kuanzia mwaka 2000 – 2018 kumekuwa na mashauri mangapi dhidi ya Jamhuri ya Muungano, mangapi yameamuliwa, mangapi bado na mangapi Tanzania ilishinda;
- (c) Je, kesi iliyofunguliwa na Kampuni ya Acacia Mining (*LCIA Arbitration No. UN 173686 No. 87*) huko London Uingereza ina madai gani, na kwa nini kuwe na kesi Mahakamani wakati Serikali ilifanya mazungumzo na *Barrick Gold* ambao ni wamiliki wa Acacia.

47. MHESHIMIWA USSI SALUM PONDEZA (CHUMBUNI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria:- Tume ya Haki za Binadamu na Utawala Bora imemaliza muda wake lakini mpaka sasa mchakato wa kupata Viongozi wapya bado haujakamilika:-

- (a) Je, ni nini kinachelewesha kupatikana kwa Makamishna wa Tume hiyo;

- (b) Je, kwa nini ripoti za Tume haziwasilishwi kwa wakati katika Bunge la Jamhuri ya Muungano na Baraza la Wawakilishi;
- (c) Je, ripoti ya mwisho ya Tume hiyo iliwasilishwa lini katika Bunge la Jamhuri ya Muungano na Baraza la Wawakilishi.

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

48. MHESHIMIWA MWANNE ISMAIL MCHEMBA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:- Mkoa wa Tabora una vivutio vingi vya utalii, pia una makumbusho mengi yenye historia mbalimbali:-

Je, Serikali ipo tayari sasa kuvitangaza vivutio hivyo.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

49. MHESHIMIWA MARIA NDILLA KANGOYE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Serikali katika llani ya Uchaguzi iliahidi kuboresha huduma ya maji kwa Vijiji kutoka asilimia 67.7 kwa mwaka 2015 hadi

asilimia 85 kwa mwaka 2020 na kwa upande wa Mijini asilimia 68 kwa mwaka 2015 hadi asilimia 95 kwa mwaka 2020:-

- (a) Je, ni nini mkakati wa Serikali katika kutekeleza azma hii ambayo pia itasaidia kumtua Mwanamke ndoo kichwani;
- (b) Je, ni lini Bwawa la Kidunda litajengwa ili kuboresha huduma ya maji katika Jiji la Dar es Salaam.

50. MHESHIMIWA MARTHA JACHI UMBULLA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Wakati wa ziara ya Kampeni ya Mheshimiwa Rais katika Jimbo la Mbulu Vijijini aliahidi ujenzi wa bwawa la maji la Dongobeshi akiingia lkulu:-

Je, ni lini Serikali itakamilisha ujenzi wa bwawa la maji la Dongobeshi katika Jimbo la Mbulu Vijijini ili kuondoa adha na kero kubwa ya maji wanayoipata pamoja na mifugo yao.

51. MHESHIMIWA UPENDO FURAHA PENEZA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Wilaya ya Geita inakabiliwa na changamoto kubwa ya uhaba wa maji:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuhakikisha upatikanaji wa maji ya kutosha kwa Wananchi.

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

52. MHESHIMIWA JAKU HASHIM AYOUB (B.L.W):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Tarehe 25/5/2017 Mhe. Mwigulu Nchemba wakati akijibu Swalii Na. 274 kuhusu malipo ya Mkandarasi aliyejenga Vituo vya Polisi Mkokotoni Unguja na Madungu Pemba anayeidai Wizara ya Mambo ya Ndani tangu mwaka 2012, alisema kuwa deni hilo limeshahakikiwa na Mkaguzi Mkuu wa Ndani na litalipwa mara fedha zitakapotolewa; na Wizara hii imeshakiri zaidi ya mara tano kuhusu deni hilo na huu ni mwaka wa sita sasa:-

- (a) Je, wakati Waziri na Naibu wakijibu swali hilo tarehe 25/5/2017 na tarehe 8/11/2017 hawakuwa na uhakika na majibu yao;
- (b) Je, Waziri anaweza kukubaliana na mimi kuwa Wizara hii haiendani na kasi ya Mhe. Rais ya kutaka Wananchi wasionewe na haki itendeke;
- (c) Je, ni lini sasa deni hilo litalipwa na ni deni la kiasi gani hadi kushindikana kulipwa.

53. MHESHIMIWA OMARI MOHAMED KIGUA (KILINDI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Mambo ya Ndani ya Nchi:- Serikali imekuwa ikifanya jitihada kubwa ya kujenga Vituo vya Polisi pamoja na nyumba za Askari Polisi:-

- (a) Je, ni lini Serikali itajenga Kituo kipyga na cha kisasa katika Wilaya ya Kilindi;
- (b) Je, Serikali ipo tayari kutoa jengo jipya lililopo karibu na Ofisi za Halmashauri ambalo halijatumika toka lilipojengwa.

WIZARA YA ELIMU, SAYANSI NA TEKNOLOJIA:

54. MHESHIMIWA ALBERT OBAMA NTABALIBA (BUHIGWE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia:-

Je, ni lini Shule za Sekondari Munzeze, Muyama, Buyenzi na Kinazi zitakuwa na Kidato cha Tano na Sita kama ilivyopendekezwa.

III. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA FEDHA NA MIPANGO:

Kwamba, Bunge lipokee, kujadili na kushauri kuhusu Mapendekezo ya Mpango wa Maendeleo wa Taifa unaokusudiwa kutekelezwa na Serikali pamoja na Mwongozo wa kuandaa Mpango wa Bajeti ya Serikali kwa Mwaka wa Fedha, 2019/2020.

(Majadiliano yanaendelea)

**DODOMA
09 NOVEMBA, 2018**

**S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE**